

Ett nytt straffrättsligt påföljdssystem

Gunnar Strömmer, justitieminister

Henrik Vinge (SD), ordförande i justitieutskottet

Ingemar Kihlström (KD), ersättare i justitieutskottet

Martin Melin (L), rättspolitisk talesperson

30 juni 2026

Regeringens stora reform av straffen

Proposition Dubbla straff för brott i kriminella nätverk och skärpta straffskalor, ikraft 1 augusti 2026	Nyhet idag: Proposition Ett nytt straffrättsligt påföljdssystem, ikraft den dagen regeringen bestämmer
Dubbla straff för brott i kriminella nätverk	Villkorligt fängelse införs och presumptionen mot fängelse tas bort
Ett femtiotal straffskalor skärps	Dagens mängdrabatt avskaffas
Upprepade grova våldtäkter ska kunna ge livstids fängelse	Hela straffskalan ska användas
Utvidgad häktningspresumtion	Vissa strafflindringsgrunder (billighetsskäl) slopas

Dagens mängdrabatt avskaffas

- Som utgångspunkt ska **straffvärdena för vart och ett av de brott** som ingår i brottsligheten **läggas ihop.**
- Vid bedömningen ska också **brottslighetens sammantagna allvar** och det **samband** som kan finnas mellan brotten beaktas.
- Straffvärdet bör minst motsvara summan av straffvärdet för de **tre allvarligaste brotten.**

Hela straffskalan ska användas – även maximistraffet

- Vid bedömningen av straffvärdet ska **hela den praktiskt tillämpliga straffskalan, inbegripet maximistraffet, användas** i större utsträckning
- Omständigheterna vid brottet ska ges ett **tydligt genomslag** vid straffvärdebedömningen

Ett nytt straffrättsligt påföljdssystem – presumtionen mot fängelse tas bort

- **Presumtionen mot fängelse tas bort – ett system med villkorligt fängelse införs.**
- Påföljderna blir **böter och fängelse** – villkorlig dom och skyddstillsyn utmönstras.
- Möjlighet att **avtjäna fängelsestraffet villkorligt**, och i sådant fall **förenas med böter, samhällstjänst eller övervakning.**

Flera billighetsskäl slopas

- Följande billighetsskäl **tas bort**
 - Arbetsrättsliga följder eller annat hinder i yrkes- eller näringsutövning på grund av brottet
 - Sen lagföring
 - Allvarlig kroppskada till följd av brottet
 - Hög ålder eller dålig hälsa

Lagrådet och ikraftträdande

- Yttrandet kom i förra veckan – ett intensivt arbete har bedrivits långt innan dess.
- Ett flertal ändringar görs som stärker kvaliteten i de förslag som läggs på riksdagens bord.
- Förslagen föreslås träda ikraft den dag som regeringen bestämmer.

Ett nytt straffrättsligt påföljdssystem

Gunnar Strömmer, justitieminister

Henrik Vinge (SD), ordförande i justitieutskottet

Ingemar Kihlström (KD), ersättare i justitieutskottet

Martin Melin (L), rättspolitisk talesperson

30 juni 2026

